

Plzeňský kraj

**Krajský plán vyrovnávání příležitostí
pro osoby se zdravotním postižením
na období 2013 – 2018**

Obsah

Úvod	
1. Oblast zpřístupňování staveb, dopravy a informací	
2. Oblast vzdělávání a školství	
3. Oblast zdravotnictví a zdravotní péče	
4. Oblast sociálních věcí	
5. Oblast kultury, sportu a volnočasových aktivit	
Koordinace a monitorování plánu	

Seznam použitých zkratk

OSV	– Odbor sociálních věcí
OKHE	– Odbor kancelář hejtmána
KRZP	– Plzeňská krajská rada osob se zdravotním postižením
NIPI	– Národní institut pro integraci
OIT	– Odbor informatiky
OKP	– Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu
ORR	– Odbor regionálního rozvoje
OŠMS	– Odbor školství, mládeže a sportu
ODSH	– Odbor dopravy a silničního hospodářství
OZDR	– Odbor zdravotnictví

Úvod

Zastupitelstvo Plzeňského kraje schválením Krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2013 – 2018 deklaruje svou politickou vůli řešit komplexně a systémově problematiku životních podmínek a kvality života občanů se zdravotním postižením a postupovat v této oblasti vždy v úzké spolupráci a na základě intenzivní komunikace s organizacemi občanů se zdravotním postižením.

Plán vyrovnávání příležitostí, na jehož přípravách spolupracoval Krajský úřad Plzeňského kraje a Plzeňská krajská rada osob se zdravotním postižením, je koncepční dokument, vycházející z Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením, ratifikované Českou republikou v roce 2009, a dále z Národního plánu vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2010 – 2014, který schválila vláda České republiky v roce 2010. Z obsahu obou zde zmíněných dokumentů byly při tvorbě Krajského plánu vyrovnávání příležitostí zvoleny a do konkrétních podmínek plzeňského regionu rozpracovány ty oblasti, v nichž má Plzeňský kraj reálnou možnost ovlivnit stávající situaci, a ty problémy, jež lidé se zdravotním postižením v Plzeňském kraji shledávají obecně jako nejpálčivější. Mezi východisky plánu tak byl největší důraz kladen na otázky vzdělání, informovanosti a mobility osob se zdravotním postižením.

V souladu s těmito prioritami se formovala struktura Krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením. Každá oblast má stanoveny dílčí cíle, na které navazují opatření, směřující k vyrovnávání podmínek v přístupnosti staveb, dopravy a informací, v přístupu ke vzdělání a zdravotní péči, v možnostech získat a udržet si zaměstnání, věnovat se kulturním, sportovním a dalším volnočasovým, rekreačním a společenským aktivitám a v neposlední řadě i v dostupnosti historických památek a přírodních zajímavostí. Definovaná opatření však jsou zároveň přehledným a na znalosti skutečných potřeb občanů se zdravotním postižením založeným vodítkem, jež ukazuje, do kterých oblastí by mohly a měly směřovat finanční prostředky nejen z rozpočtu Plzeňského kraje, ale i z fondů Evropské unie.

Plzeňský kraj si uvědomuje odpovědnost vůči občanům se zdravotním postižením a úsilí o vyrovnávání příležitostí pokládá za cestu jak odstraňovat jejich diskriminaci, podporovat u nich nezávislý život a větší sociální integraci. Podle odborných odhadů žije v Evropské unii 10 % (tj. 37 miliónů) lidí, kteří jsou ve větší či menší míře zdravotně postižení, a stejný podíl je odhadován také pro území Plzeňského kraje. Na těchto skutečnostech je založen i Krajský plán vyrovnávání příležitostí, jehož naplňování bude zajišťovat, koordinovat a monitorovat Krajský úřad společně s Plzeňskou krajskou radou osob se zdravotním postižením. Plán se ve všech oblastech jednoznačně zaměřuje na uplatňování principu *Design for All*, tedy na to, aby prostředí, produkty, služby a veškeré výstupy lidské činnosti byly přístupné všem lidem bez ohledu na věk, nebo zdravotní stav.

1. Oblast zpřístupňování staveb, dopravy a informací

Cíl 1.1

Podporovat všeobecnou přístupnost staveb v Plzeňském kraji

Opatření 1.1.1

Provádět metodickou činnost a poradenství vůči obecním stavebním úřadům ve sféře obecných technických požadavků zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.

Realizátor: Odbor regionálního rozvoje ve spolupráci s KRZP a Národním institutem pro integraci (NIPI)

Termín: průběžně

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Plzeňského kraje

Opatření 1.1.2

Minimálně jedenkrát ročně zařazovat na poradách se stavebními úřady blok týkající se problematiky zpřístupňování staveb pro osoby se zdravotním postižením.

Realizátor: Odbor regionálního rozvoje ve spolupráci s KRZP a NIPI

Termín: průběžně

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Plzeňského kraje

Opatření 1.1.3

Akcentovat a popularizovat všeobecnou přístupnost staveb tím, že Plzeňský kraj jako jeden z vyhlásovatelů soutěže *Stavba roku Plzeňského kraje* navrhne, aby v rámci slavnostního vyhlášení výsledků byla formou čestného uznání (mimo kategorie) udělována cena Krajské rady osob se zdravotním postižením pro stavbu, kterou v daném roce KRZP vyhodnotí jako nejvíce přínosnou z hlediska vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením.

Realizátor: Odbor regionálního rozvoje ve spolupráci s KRZP a NIPI

Termín: do 30. 06. 2014

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Plzeňského kraje

Cíl 1.2

Příspěvek ke zvýšení mobility osob se zdravotním postižením

Opatření 1.2.1

Zaštitit na úrovni hejtmána a jeho náměstka pro dopravu jednání zástupců KRZP a organizací POVED, SŽDC a ČD ve věci definování priorit pro odstraňování bariér při cestování osob se zdravotním postižením v prostředcích veřejné dopravy.

Realizátor: Odbor dopravy a silničního hospodářství ve spolupráci s KRZP

Termín: do 30. 6. 2014

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Plzeňského kraje

Opatření 1.2.2

Na základě výsledků jednání a definovaných priorit (viz opatření 1.2.1) zpracovat analýzu autobusové a železniční dopravy v Plzeňském kraji z hlediska bariér s cílem konkretizovat možnosti zpřístupnění veřejné dopravy osobám se zdravotním postižením – zejm. efektivního využití nízkopodlažních, resp. částečně nízkopodlažních vlakových souprav a zpřístupnění nástupišť a železničních stanic na regionálních tratích.

Realizátor: Odbor dopravy a silničního hospodářství a POVED ve spolupráci s KRZP

Termín: do 31. 12. 2014

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Plzeňského kraje

Opatření 1.2.3

Systematicky vyčleňovat z rozpočtu Plzeňského kraje a pro Plzeňský kraj a jím zřizované organizace zajišťovat z rozpočtů SFDI a MD (v rámci Národního rozvojového programu mobility pro všechny) a z dalších fondů prostředky na projekty vzešlé z analýzy (viz opatření 1.2.2) a prostřednictvím grantových schémat vyčleňovat z rozpočtu kraje prostředky pro dotace obcím na odstraňování bariér v oblasti dopravy, včetně budování bezbariérových přechodů přes krajské silnice (silnice II. třídy) v Plzeňském kraji.

Realizátor: Odbor dopravy a silničního hospodářství

Termín: průběžně

Finanční náklady: budou vyčísleny na základě vyhodnocení výsledků analýzy

Opatření 1.2.4

V intencích zákona č. 194 / 2010 Sb. při vypisování výběrových či nabídkových řízení od dopravců důsledně vyžadovat to, aby nové železniční vozy a autobusy splňovaly podmínku bezbariérového přístupu.

Realizátor: Odbor dopravy a silničního hospodářství

Termín: průběžně

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Plzeňského kraje

Opatření 1.2.5

Zajišťovat označení nízkopodlažních vozidel a bezbariérových zastávek a stanic v jízdních řádech schvalovaných Odborem dopravy a silničního hospodářství Plzeňského kraje.

Realizátor: Odbor dopravy a silničního hospodářství

Termín: průběžně

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Plzeňského kraje

Cíl 1.3

Rozšířit informovanost osob se zdravotním postižením

Opatření 1.3.1

Implementovat do webových stránek Plzeňského kraje informace pro osoby se zdravotním postižením ve všech s touto problematikou souvisejících rubrikách a jedenkrát ročně zajistit aktualizaci prezentovaných dat. Na webových stránkách kraje vytvořit odkaz na web Úřadu práce a jeho databázi volných pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením, nabídku rekvalifikací pro osoby se zdravotním postižením a databázi zaměstnavatelů provozujících chráněné dílny a pracoviště v Plzeňském kraji.

Realizátor: Odbor kancelář hejtmána ve spolupráci s KRZP, s OSV, OZDR, OŠMS a OKP

Termín: průběžně

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Plzeňského kraje

Opatření 1.3.2

Zařazovat alespoň jedenkrát ročně do programu školení informatiků a zaměstnanců, kteří pracují s webem Plzeňského kraje, také blok týkající se specifických potřeb a omezení, která při práci s internetem vyplývají z povahy jednotlivých druhů zdravotního postižení.

Realizátor: Odbor informatiky ve spolupráci s KRZP

Termín: průběžně

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Plzeňského kraje

Opatření 1.3.3

Za účelem rozšiřování povědomí veřejnosti o aktivitách zdravotně postižených lidí vytvořit na webových stránkách Plzeňského kraje prostor pro prezentování organizací osob se zdravotním postižením a nadále pak po technické stránce zajišťovat jedenkrát ročně jeho aktualizaci.

Realizátor: Odbor kancelář hejtmána ve spolupráci s KRZP a OIT

Termín: do 30. 9. 2014

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Plzeňského kraje

2. Oblast vzdělávání a školství

Cíl 2.1

Maximální možné vyrovnání příležitostí v přístupu ke vzdělání

Opatření 2.1.1

Zpracovat přehled bezbariérových základních a středních škol na území Plzeňského kraje a následně ho zveřejnit na webových stránkách kraje.

Realizátor: Odbor školství, mládeže a sportu ve spolupráci s KRZP

Termín: 31. 12. 2014

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Plzeňského kraje

Opatření 2.1.2

Pod záštitou náměstka hejtmana pro oblast školství, sportu, kultury a cestovního ruchu uspořádat pracovní seminář za účasti zástupců Odboru školství, mládeže a sportu, Odboru sociálních věcí, zástupců základních, středních a vysokých škol v Plzeňském kraji a jejich zřizovatelů a zástupců NRZP na téma bariér v přístupu osob se zdravotním postižením zejm. ke středoškolskému vzdělání. Na základě závěrů semináře potom rozhodnout o provedení bezbariérových úprav ve vytipované střední škole, jejímž zřizovatelem je Plzeňský kraj.

Realizátor: Odbor školství, mládeže a sportu ve spolupráci s KRZP

Termín: do 30. 06. 2015

Finanční náklady: budou vyčísleny následně, v konkrétním projektu bezbariérových úprav

Opatření 2.1.3

Pokračovat v dosavadní podpoře speciálně pedagogických center a personálně je posílit. Na webové stránky Plzeňského kraje umístit odkazy na jednotlivá speciálně pedagogická centra pro lepší informovanost veřejnosti o těchto centrech a možnostech vzdělávání žáků a studentů se zdravotním postižením, včetně integrované výuky s pomocí asistentů pedagoga.

Realizátor: Odbor školství, mládeže a sportu

Termín: průběžně

Finanční náklady: mzdové náklady na personální posílení speciálně pedagogických center

Opatření 2.1.4

Cíleně rozvíjet další vzdělávání pedagogických pracovníků (zejm. ve školách zřizovaných Plzeňským krajem) a zvýšit jejich kvalifikovanost pro práci s žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami. Zároveň i odborným pracovníkům v organizacích, které se věnují práci s osobami se zdravotním postižením, vytvářet nabídku možností zvyšování kvalifikace v Krajském centru vzdělávání a dalších krajem zřizovaných vzdělávacích centrech.

Realizátor: Odbor školství, mládeže a sportu

Termín: průběžně

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Plzeňského kraje

3. Oblast zdravotnictví a zdravotní péče

Cíl 3.1

Usilovat o zlepšení situace ohledně výskytu rakoviny tlustého střeva a konečníku v Plzeňském kraji

Opatření 3.1.1

Podpořit v rámci kraje zpracování analýzy příčin a důsledků vysokého výskytu onkologických onemocnění (zejm. výskytu rakoviny tlustého střeva a konečníku) v Plzeňském kraji s cílem optimalizovat prevenci a další opatření proti tomuto nepříznivého trendu.

Realizátor: Odbor zdravotnictví ve spolupráci s KRZP

Termín: do 31. 12. 2017

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Plzeňského kraje

Opatření 3.1.2

Zprostředkovat zahájení jednání mezi Plzeňskou KRZP, Sdružením praktických lékařů ČR v Plzeňském kraji a Českou gastroenterologickou společností ohledně možností monitorování a prevence výskytu rakoviny tlustého střeva a konečníku v jednotlivých územně správních celcích Plzeňského kraje a dostupnosti proktologických poraden pro klienty.

Realizátor: Odbor zdravotnictví ve spolupráci s KRZP

Termín: do 30. 06. 2014

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Plzeňského kraje

Opatření 3.1.3

Prostřednictvím měsíčníku Plzeňský kraj zahájit osvětovou a informační kampaň na téma prevence výskytu rakoviny tlustého střeva a konečníku a dalších onkologických onemocnění.

Realizátor: Odbor zdravotnictví a Odbor kancelář hejtmána ve spolupráci s KRZP

Termín: do 30. 9. 2014

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Plzeňského kraje

Opatření 3.1.4

Na základě průběžných výsledků analýzy (viz opatření 3.1.1) a odborných konzultací (viz opatření 3.1.2) zvážit podporu vzniku krajského centra služeb pro pacienty s rakovinou tlustého střeva a konečníku.

Realizátor: Odbor zdravotnictví ve spolupráci s KRZP

Termín: dle průběžných výsledků

Finanční náklady: budou vyčísleny na základě vyhodnocení situace

Cíl 3.2

Vytvářet podmínky pro odstraňování bariér při ošetření a hospitalizaci imobilních osob

Opatření 3.2.1

Systematicky zmapovat zdravotnická zařízení Plzeňského kraje z hlediska architektonických, resp. dalších bariér a na základě zjištěných poznatků naplánovat stavební a technické úpravy, které by v těchto zařízeních umožňovaly co nejdůstojnější ošetření a hospitalizaci imobilních osob, zejm. vozíčkářů.

Realizátor: Odbor zdravotnictví ve spolupráci s KRZP

Termín: do 31. 12. 2014

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Plzeňského kraje

Opatření 3.2.2

Připravit a na webových stránkách Plzeňského kraje začít budovat databázi bezbariérových zdravotnických zařízení v kraji.

Realizátor: Odbor zdravotnictví ve spolupráci s KRZP

Termín: do 30. 6. 2015

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Plzeňského kraje

Opatření 3.2.3

Vytvořit a distribuovat informační leták, který stručnou a srozumitelnou formou shrne práva pacienta, zásady a specifika poskytování zdravotní péče imobilním osobám.

Realizátor: Odbor zdravotnictví ve spolupráci s KRZP

Termín: do 31. 12. 2014

Finanční náklady: náklady na výrobu a distribuci letáku

Opatření 3.2.4

V nemocnicích, jejichž je Plzeňský kraj zakladatelem, začít pravidelně pořádat neformální akce, které odlehčeným způsobem budou upozorňovat zdravotnické pracovníky na specifický charakter péče o imobilní pacienty a na pravidla komunikace s osobami se zdravotním postižením.

Realizátor: Odbor zdravotnictví ve spolupráci s KRZP

Termín: do 31. 12. 2014

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Plzeňského kraje

Opatření 3.2.5

Na dobrovolné bázi navrhnout zdravotnickým zařízením v kraji a doporučit zdravotnickým zařízením přímo zřizovaným či založeným Plzeňským krajem, aby na své webové stránky umístila pravidla komunikace zdravotnických pracovníků s osobami se zdravotním postižením a přihlásila se tak ke garanci těchto pravidel.

Realizátor: Odbor zdravotnictví ve spolupráci s KRZP

Termín: do 30. 06. 2015

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Plzeňského kraje

Opatření 3.2.6

Společně s Plzeňskou KRZP uspořádat pro členy organizací osob se zdravotním postižením seminář na téma schopnosti a připravenosti zdravotnických zařízení v kraji poskytovat při léčbě srovnatelné podmínky a zázemí, jaké poskytují ostatním pacientům, také osobám se zdravotním postižením – za účasti zástupců Plzeňského kraje, zástupců NRZP, zdravotních pojišťoven a zdravotnických zařízení v Plzeňském kraji.

Realizátor: Odbor zdravotnictví ve spolupráci s KRZP

Termín: do 31. 12. 2017

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Plzeňského kraje

4. Oblast sociálních věcí

Cíl 4.1

Navzdory současné hospodářské situaci udržet dosaženou úroveň sociálních služeb

Opatření 4.1.1

Spravovat a jedenkrát ročně aktualizovat on-line katalog poskytovatelů sociálních služeb v Plzeňském kraji.

Realizátor: Odbor sociálních věcí ve spolupráci s KRZP

Termín: průběžně

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Plzeňského kraje

Opatření 4.1.2

Podporovat aktivity organizací osob se zdravotním postižením a poskytovatelů sociálních služeb formou vypisování grantů, resp. poskytování dotací na jejich činnost.

Realizátor: Odbor sociálních věcí ve spolupráci s KRZP

Termín: průběžně

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Plzeňského kraje

Opatření 4.1.3

Podpořit projekt Euroklíč.

Realizátor: Odbor sociálních věcí

Termín: průběžně

Finanční náklady: 200 000,- Kč v r. 2013, 800 000,- Kč v r. 2014

Cíl 4.2

Napomáhat zvýšení zaměstnanosti osob se zdravotním postižením v Plzeňském kraji

Opatření 4.2.1

Prostřednictvím měsíčníku Plzeňský kraj a webových stránek Plzeňského kraje informovat o sociálních podnicích a organizacích zaměstnávajících osoby se zdravotním postižením, uvádět příklady dobrých a špatných zkušeností z praxe a popularizovat i tímto způsobem vyrovnání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na trhu práce.

Realizátor: Odbor sociálních věcí a Odbor kancelář hejtmána ve spolupráci s KRZP

Termín: průběžně

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Plzeňského kraje

Opatření 4.2.2

V rámci hodnotících kritérií pro udělování Ceny hejtmána Plzeňského kraje za společenskou odpovědnost prosazovat jako hodnotící hledisko také zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Realizátor: Odbor sociálních věcí a Odbor kancelář hejtmána ve spolupráci s KRZP

Termín: průběžně

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Plzeňského kraje

5. Oblast kultury, sportu a volnočasových aktivit

Cíl 5.1

V maximální míře umožňovat osobám se zdravotním postižením přístup ke kulturnímu, sportovnímu a společenskému vyžití

Opatření 5.1.1

Soustavně doplňovat propagační a informační materiály, publikace a databáze zveřejňované Plzeňským krajem ve sféře kultury, sportu a cestovního ruchu o údaje týkající se přístupnosti objektů pro osoby se zdravotním postižením.

Realizátor: Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu a Odbor školství, mládeže a sportu ve spolupráci s KRZP

Termín: průběžně

Finanční náklady: 20 – 25 000,- Kč ročně na získávání a aktualizaci dat od organizací nezřizovaných Plzeňským krajem a dalších subjektů

Opatření 5.1.2

Cíleně podporovat projekty na odstraňování bariér v objektech, zařízeních a lokalitách vytipovaných a vyhodnocených za účasti zástupců organizací osob se zdravotním postižením.

Realizátor: OKP a OŠMS ve spolupráci s KRZP

Termín: průběžně

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Plzeňského kraje

Opatření 5.1.3

V rámci dotačních programů Plzeňského kraje poskytnout podporu organizátorům, resp. pořadatelům kulturních, sportovních a turistických akcí a dalších aktivit, ve kterých jsou zapojeny osoby se zdravotním postižením.

Realizátor: OKP a OŠMS ve spolupráci s KRZP

Termín: průběžně

Finanční náklady: bez navýšení rozpočtu Plzeňského kraje

Koordinace a monitorování plánu

Veškeré otázky zabezpečení koordinace a monitorování činnosti všech orgánů a organizací podílejících se na realizaci Krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2013 - 2018 a rovněž otázky zprostředkování komunikace mezi Radou Plzeňského kraje a Plzeňskou krajskou radou osob se zdravotním postižením budou počínaje schválením Krajského plánu vyrovnávání příležitostí v gesci a v pravomoci Odboru sociálních věcí Krajského úřadu Plzeňského kraje.

Za účelem monitorování a kontroly plnění Krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením bude minimálně 1x ročně, popř. častěji dle aktuální potřeby, informována Komise sociální Rady PK.

Všechny odbory odpovědné za realizaci Krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením zpracují, na základě požadavku OSV, podklady pro zprávu o naplňování cílů a opatření Krajského plánu. OSV z těchto podkladů zpracuje souhrnnou zprávu o plnění plánu vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením a následně bude tato zpráva, min. 1 x ročně, předložena Komisi sociální Rady PK a po jejím projednání Radě Plzeňského kraje.

Jednání Komise sociální se v případě projednávání plnění Krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením zúčastní zástupci zainteresovaných odborů Plzeňského kraje, zástupci výboru Plzeňské krajské rady osob se zdravotním postižením, případně zástupci zainteresovaných členských organizací Plzeňské krajské rady osob se zdravotním postižením.